Aan de raad van de gemeente Lingewaard

Onderwerp	Septembercirculaire 2025
Portefeuillehouder	N.T.P. Hubers
Zaaknummer collegevoorstel	ZS-1417083

Beslispunten

1. De gevolgen van de septembercirculaire voor de jaarschijf 2025 te verwerken in de Begroting 2025;
2. De gevolgen van de septembercirculaire voor 2026-2029 te verwerken in de Begroting 2026.

Inleiding

Jaarlijks verschijnen 3 circulaires over de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. De meicirculaire geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van de rijksoverheid. De septembercirculaire geeft de vertaling van de Miljoenennota. In december wordt het uitkeringsjaar zoveel mogelijk afgerond in de decembercirculaire. Deze circulaire bevat compensatie voor de jeugdzorgtekorten in 2023 en 2024 en de actualisatie van het accres op basis van de miljoenennota 2026.

Beoogd effect

Een actueel financieel beeld van het saldo van de meerjarenbegroting 2025-2029.

Argumenten

1.1/2.1 Het verwerken van de financiële effecten van de septembercirculaire is nodig voor een actueel financieel beeld.

De septembercirculaire geeft inzicht in de uitkering uit het gemeentefonds voor de komende jaren. Dit heeft effect op het saldo van de meerjarenbegroting. Door de wijziging in de uitkering uit het gemeentefonds te verwerken hebben we een geactualiseerd beeld van het saldo meerjarenbegroting 2025-2029.
Het financieel effect van de septembercirculaire 2025 is opgenomen binnen onderdeel ‘Financiën’ van dit voorstel.

Kanttekeningen

2.1 De septembercirculaire 2025 heeft een nadelig effect op het begrotingssaldo vanaf 2027.

De septembercirculaire heeft een voordelig effect op het saldo van de begroting 2025 en 2026. In de jaren 2027 en verder is er sprake van een negatief effect. Een uitwerking hiervan is opgenomen binnen het onderdeel ‘Financiën’ van dit voorstel.

Financiën

Hieronder een financiële uitwerking van de septembercirculaire met hierbij het financieel effect op het saldo van de meerjarenbegroting (2025-2029). Dit effect verwerken wij met een begrotingswijziging in de begroting 2025 en de meerjarenbegroting 2026-2029.

Uitwerking septembercirculaire 2026

Hieronder een overzicht van alle financiële mutaties die voortvloeien uit de septembercirculaire.
Onder de tabel is een toelichting opgenomen van de substantiële financiële mutaties en de te reserveren taakmutaties.

Omschrijving	2025	2026	2027	2028	2029
Financiële mutaties septembercirculaire 2025					
Afrekening ruimte onder BCF-plafond	891				
Accres, bijstelling indexering	-	-139	-212	-268	-333
Compensatie tekorten Jeugd 2023 en 2024	1.594	-	-	-	-
Taakmutaties	332	1.628	147	73	65
Overige mutaties	303	115	72	101	112
Totaal financiële mutaties septembercirculaire 2025	***3.120***	***1.604***	***7***	***-94***	***-156***
Te reserveren taakmutaties					
Implementatie Participatiewet in balans	55	24	-	-	-
Vervroegde Tweede Kamer verkiezingen	157	-	-	-	-
Wet integrale suïcidepreventie	-	20	21	22	23
Spreidingswet (DU)	45	-	-	-	-
Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE) (DU)	-	153	-	-	-
Overheidsbrede Dienstverlening (IDO) (DU)	-	-4	-4	-4	-4
Totaal te reserveren taakmutaties	***257***	***193***	***17***	***18***	***19***
Per saldo financiële mutaties septembercirculaire 2025	**2.863**	**1.411**	**-10**	**-112**	**-175**
+ is voordeel, - is nadeel					

Afrekening ruimte onder BCF-plafond
Jaarlijks wordt bij de septembercirculaire een inschatting gemaakt van de declaraties door gemeenten bij het BTW Compensatiefonds (BCF). Door een verwachte onderschrijding ten opzichte van het plafond wordt nu een voorschot verstrekt. Voor de gemeente Lingewaard is dit een bedrag van € 891.000. Hiervoor hadden wij een stelpost opgenomen van € 675.000. Deze stelpost komt hierbij te vervallen. In de meicirculaire 2026 wordt de definitieve afrekening over 2025 opgenomen.

Accres, bijstelling indexering
In de mei- en septembercirculaire wordt de meerjarige indexering van het accres geactualiseerd. De indexering is op basis van de verwachtingen uit de Macro Economische Verkenningen (MEV 2026) naar beneden bijgesteld. Dit betekent een structurele daling van het accres ten opzichte van de meicirculaire.

Compensatie tekorten Jeugd 2023 en 2024.
Naar aanleiding van de eerdere afspraken in het voorjaar met de VNG heeft het kabinet besloten tot compensatie van de tekorten in 2023 en 2024 in de jeugdzorg, conform de uitspraak van de commissie van Ark. Daarmee worden we nu gecompenseerd voor de tekorten die we gedekt hebben uit de algemene middelen. Deze compensatie van € 1.594.000 vloeit daarom ook terug in de algemene middelen.

Overige mutaties:
Onder overige mutaties vallen technische aanpassingen en mutaties in demografische ontwikkelingen, dus met name hoeveelheidsverschillen .

(Te reserveren) taakmutaties
In de circulaire zijn ook taakmutaties opgenomen. Dit zijn wijzigingen in onze taken en verantwoordelijkheden die invloed hebben op de verdeling en de hoogte van het gemeentefonds.
Wij analyseren deze taakmutaties, waarbij wij kleine taakmutaties niet reserveren voor de budgetten. Hieronder een toelichting op de grotere taakmutaties. Deze taakmutaties reserveren wij voor het genoemde doel, tenzij anders vermeldt.

<u>Implementatie Participatiewet in balans.</u>
Het wetsvoorstel Participatiewet in Balans is een initiatief om de Participatiewet te vereenvoudigen en te verbeteren, door meer maatwerk, versoepeling van de regels en een menselijkere aanpak. Er wordt een

bedrag beschikbaar gesteld voor de implementatie van deze wet. Hierin zit een bijdrage voor de regeling Verrekenen. Deze bijdrage start in 2026. Daarnaast wordt er ook nog een bijdrage beschikbaar gesteld ten behoeve van het verstrekken van de premie arbeidsinschakeling jongeren.
Voor de gemeente Lingewaard levert dit de volgende bedragen op:

Jaar	2025	2026	2027	2028	2029
Bedrag x € 1.000	55	24			

Vervroegde Tweede Kamer verkiezingen
Het kabinet stelt eenmalig middelen beschikbaar aan gemeenten voor de organisatie van de vervroegde Tweede Kamer verkiezingen op 29 oktober 2025. Het kabinet heeft hierover besloten na overleg met de VNG. Deze vergoeding is aanvullend op de vergoeding die gemeenten jaarlijks via het gemeentefonds krijgen voor de uitvoering van de wettelijke taken bij het organiseren van verkiezingen.
Voor de gemeente Lingewaard is dit een bedrag van € 157.000. Dit bedrag reserveren we niet, maar wordt direct beschikbaar gesteld voor de kosten van de verkiezingen.

Wet integrale suïcidepreventie
Op 1 januari treedt de Wet integrale suïcidepreventie in werking. Gemeenten worden op grond van deze wet geacht suïcidepreventie in hun gezondheidsbeleid op te nemen en uit te voeren. Hiervoor worden de onderstaande middelen beschikbaar gesteld.

Jaar	2025	2026	2027	2028	2029
Bedrag x € 1.000		20	21	22	23

Spreidingswet (DU)
Vanuit de Spreidingswet hebben gemeenten een nieuwe taak gekregen in het zoeken naar opvangplekken. Zij ontvangen hiervoor middelen vanuit het gemeentefonds. Voor alle gemeenten is er een bijdrage van in totaal € 15,3 miljoen beschikbaar. Elke gemeente ontvangt een vast bedrag van € 20.000. Het resterende bedrag wordt verdeeld op basis van het aantal opvangplaatsen per gemeente.
Voor de gemeente Lingewaard is dit een incidenteel € 45.000 in 2025.

Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE) (DU)
De decentralisatie-uitkering CDOKE vervangt de SPUK CDOKE. Deze decentralisatie-uitkering bestaat uit basisfinanciering en planfinanciering. Alle gemeenten ontvangen middelen ten behoeve van de vergroting van hun capaciteit (bemensing) voor de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid.
Voor de gemeente Lingewaard is dit een bedrag van € 1.468.000. De middelen zijn ook beschikbaar voor de periode 2027 t/m 2030, maar de uitkeringsvorm na 2026 is nog niet bepaald. Ook is nog niet duidelijk of op deze middelen de generieke 10% korting wordt toegepast, zoals aangekondigd door het Rijk.
In de begroting 2026 is hiervoor al € 1.315.000 geraamd, waardoor nu de aanvullende € 153.000 wordt gereserveerd.

Overheidsbrede Dienstverlening (IDO) (DU)
De SPUK Informatiepunten Digitale Overheid (IDO) wordt vanaf 2026 omgezet naar de decentralisatie-uitkering Overheidsbrede Dienstverlening. Bij deze omzetting past het Rijk een generieke korting van 10% toe. De omzetting maakt onderdeel uit van het bredere beleid om specifieke uitkeringen af te bouwen en middelen via het gemeentefonds beschikbaar te stellen.
Via deze decentralisatie-uitkering ontvangen gemeenten middelen om inwoners laagdrempelig en persoonlijk te ondersteunen bij hun (digitale) regelzaken met de overheid en om hun regierol in het lokale netwerk te vervullen.
Voor Lingewaard betekent dit dat wij vanaf 2026 € 41.000 ontvangen. In onze begroting is nog rekening gehouden met de inkomsten vóór toepassing van de 10% korting (€ 45.000). Dit leidt tot een structureel nadeel van € 4.000 per jaar.

Financieel effect septembercirculaire op het saldo meerjarenbegroting
Hieronder een overzicht van het effect van de septembercirculaire 2025 op het saldo meerjarenbegroting, met hierbij een toelichting.

jaar	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Saldo meerjarenbegroting 2025-2029 uit 2e Turap 2025	-272	270	2.071	490	743
Per saldo financiële mutaties septembercirculaire 2025	2.863	1.411	-10	-112	-175
In te trekken stelposten					
Gedeelte BCF i.v.m. afrekening ruimte onder BCF	-675				
Reeds opgenomen raming CDOKE in begroting (SPUK)		-1.315			
Reeds opgenomen raming IDO in begroting (SPUK)		-45	-45	-45	-45
Saldo meerjarenbegroting 2025-2029 na septembercirculaire 2025	**1.916**	**321**	**2.016**	**333**	**523**
+ is voordeel, - is nadeel					

Zoals bij de uitwerking van de septembercirculaire 2025 hiervoor al toegelicht, hebben we in de begroting al een stelpost voor het BCF opgenomen voor de toevoeging aan het gemeentefonds. Omdat deze toevoeging nu daadwerkelijk plaatsvindt, wordt het saldo van de septembercirculaire daarom gecorrigeerd met dit bedrag. Uit bovenstaand overzicht komt nu naar voren dat, na verwerking van de septembercirculaire, voor de jaren 2025 en 2026 het saldo van de meerjarenbegroting verbetert en voor de overige jaren verslechtert. De meerjarenbegroting blijft wel voor alle jaren positief.

Communicatie en participatie
Niet van toepassing

Voortgang
De planning van de behandeling van dit voorstel is als volgt:
Inforonde 9 oktober 2025
Politieke avond 30 oktober 2025
Raadsvergadering 6 november 2025

Duurzaamheid
Niet van toepassing

Bijlagen
1. Septembercirculaire 2025
2. Concept raadsbesluit

Bemmel, 7 oktober 2025

burgemeester en wethouders van de gemeente Lingewaard,
de secretaris, de locoburgemeester,

drs. I.P. van der Valk R.T.H.M. Derksen